

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN
ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES

HUNGARIAN SCIENCE ABROAD
PRESIDENTIAL COMMITTEE

Tisztelt Olvasóink!

Május elején lezajlott a Magyar Tudományos Akadémia tisztújító közgyűlése. Pálincás József elnök úr leköszönésével lejárt a Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság mandátuma is.

A bizottság régi és újonnan kinevezett elnökeként köszönöm a korábbi tagok munkáját, mindannyiuknak sok sikert, jó egészséget kívánok.

Bízom abban, hogy a külhoni magyar tudományosság ügyének támogatása, a kapcsolatépítés és –erősítés a következő akadémiai ciklusban is töretlenül folytatódik.

Kocsis Károly elnök

2. oldal

ELISMERÉSEK, DÍJAK

Az MTA 185. közgyűléséhez kapcsolódó Külső Tagok Fórumán Pálinkás József, az MTA elnöke átadta a külhoni magyar tudósok munkáját elismerő Arany János-díjakat és az Arany János-érmeket:

Arany János-életműdíjat kapott **Göncz Lajos**, az Újvidéki Egyetem nyugalmazott egyetemi

tanára, az MTA köztestületének külső tagja a pszicho- és szociolingvisztika terén végzett eredményes tudományos munkásságáért.

Arany János Kiemelkedő Tudományos Teljesítmény Díjat

kapott **Berényi János**, a Vajdasági Magyar Akadémiai Tanács elnöke, növénynevelő, egyetemi oktató, az MTA köztestületének külső tagja.

Fiatalkutatói Díjat kapott **Takács Gergely** irányításelméleti kutatómérnök, a pozsonyi

Szlovák Műszaki Egyetem oktatója, az MTA köztestületének külső tagja.

Arany János-éremmel jutalmazták:

Guttman András kémikust, a Northeastern University professzorát, az MTA külső tagját;

Komzsík Attila matematikust, a nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem Közép-európai

Tanulmányok Karának dékánját, az MTA köztestületének külső tagját;

Lázok Klárát, a marosvásárhelyi Teleki Téka (Teleki-Bolyai Könyvtár) főkönyvtárosát;

Ranogajec-Komor Mária kémikus kandidátust, a Zágrábi Egyetem nyugalmazott tanárát;

Talpas János mérnök-turisztikai kutatót, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem oktatóját, az MTA köztestületének külső tagját;

Vánky Kálmán üszöggomba-kutató biológust, a Tübingeni Egyetem nyugalmazott tanárát, az MTA tiszteleti tagját.

[Bővebben:](#)

3. oldal

A **Magyar Érdemrend Tisztikeresztje** kitüntetést kapta **Szekeres Attila István** sepsiszentgyörgyi heraldikus, az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

A Magyar Tudományos Akadémia rendes tagját, az MTA új élettudományi alelnökét, **Freund Tamás** neurobiológust **felvette tagjai közé az Amerikai Művészeti és Tudományos Akadémia** (American Academy of Arts and Sciences).

[Bővebben:](#)

Lencsés György – Ars Medica kitüntetést kapott **Péter Mihály Heinrich** orvos-mikrobiológus, a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem nyugalmazott egyetemi tanára, az MTA külső tagja.

[Bővebben:](#)

Bányai János-díjjal tüntették ki **Ilyés Sándor** néprajzkutatót, a Kriza János Néprajzi Társaság tudományos titkárát.

[Bővebben:](#)

Tudományszervező tevékenységük és tudományos munkájuk elismeréseképpen az **Erdélyi Múzeum-Egyesület**

tiszteleti tagokká választotta **Kovács Dezsőt** és **Gyéresi Árpádot**, a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem professzorait és **Márton László** technikatörténeti kutatómérnököt, az MTA köztestületének külső tagjait.

[Bővebben:](#)

A Magyar Szemiotikai Társaság **Jelismervény** elnevezésű szakmai díjában részesült **L. Juhász Ilona**

etnológus, a komáromi Etnológiai Központ kutatója és **Jakab Albert Zsolt** néprajzkutató, a kolozsvári Kriza János Néprajzi Társaság elnöke. Mindketten az MTA köztestületének külső tagjai.

[Bővebben:](#)

KUTATÁSOK

Egyre több a fiatal kutató. Több mint **hatvan kutatómunkát** mutattak be a **Vajdasági Tudóstalálkozón**.

[Bővebben:](#)

Énlaka komplex felmérésének dokumentumait mutatja be a Kolozsváron május 14-én megnyílt kiállítás.

[Bővebben:](#)

4. oldal

A **Szilágysággal kapcsolatos kutatási eredményeket** mutatták be a XI. Szilágyság-kutatási napon.

[Bővebben:](#)

Imecs-Magdó Eszter Domus-ösztöndíjasnak, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem

doktorandusz hallgatójának előadását hallgathatják meg kutatási területéről,

Erdély dualizmus kori fürdőépítészetéről.

[Bővebben:](#)

PUBLIKÁCIÓK

Megjelent **Péter H. Mária** **Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai** című

könyvének javított, bővített változata. A szerző az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

Scientia Kiadó

Megjelentek a Scientia Kiadó új könyvei:

Az egészség társadalmi értéke.

Pszichoszociológiai írások.

A kötetet **Albert-Lőrincz**

Márton, az MTA köztestületének

külső tagja szerkesztette.

László Pál: Global optimization algorithms for bound constrained

problems. Pál László az MTA

köztestületének külső tagja.

Új média-terek. 2010. március 5–6., Marosvásárhely. A kötetet

Gagy József és Imre Attila

szerkesztette. A szerkesztők

az MTA köztestületének külső tagjai.

Sorsfordító ritusok.

A Sorsfordító ritusok című konferencia előadásai 2009.

december 11–12. A kötetet

Lajos Katalin és Balázs Lajos (az MTA köztestületének külső tagja) szerkesztette.

[Bővebben:](#)

Mák Ferenc szerkesztésében megjelent az **Egy patrícus a titkok kapujában.**

Tanulmányok és dokumentumok Herczeg

Ferenc születése 150. évfordulójának

tiszteletére című kötet.

[Bővebben:](#)

Megjelent **Silling István**

Szenttiszelet és népi

vallásosság a Vajdaságban.

Különös tekintettel a nyugat-bácskai emlékművekre és kölcsön-

hatásokra. Válogatott tanulmányok című

könyve. A szerző az MTA köztestületének

külső tagja.

[Bővebben:](#)

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

5. oldal

Megjelent **Lovra Éva Szabadka** *urbanizmusa és építészete a második világháború után (1945–1975)* című könyve.

[Bővebben:](#)

Megjelent a vajdasági **Létünk** című folyóirat új száma.

[Bővebben:](#)

Megjelent a kolozsvári **Korunk** című folyóirat májusi tematikus száma **Szekularizmus – vita és párbeszéd** címmel.

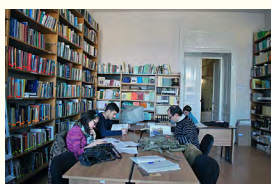
[Bővebben:](#)

Megjelentek az **Erdélyi Magyar**

Műszaki Tudományos Társaság folyóiratainak új számai.

[Bővebben:](#)

EME: a tudomány iránti tiszteletre nevelés intézménye címmel „portrét”

olvashatnak a világhálón az Erdélyi Múzeum-Egyesületről.

[Bővebben:](#)

Fölkerült a világhálóra és letölthető **Beregszászi Anikó, Csernicskó István** (az MTA köztestületének külső tagjai) és

Ferenc Viktória Nyelvi jogaink és lehetőségeink. Útmutató és tájékoztató a nyelvtörvény gyakorlati alkalmazásához kárpátaljai magyaroknak című kiadványa.

[Bővebben:](#)

Interjút olvashatnak a világhálón **Vincze Mária** közgazdásszal, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem nyugalmazott egyetemi tanárával, az MTA köztestületének külső tagjával **Versenyben a vidék** címmel.

[Bővebben:](#)

SZERVEZETI HÍREK

Megtartotta **185., tisztújító közgyűlését a Magyar Tudományos Akadémia.**

Az MTA új elnökévé Lovász László matematikus professzort, akademikust választották meg.

[Bővebben:](#)

15 éves a Babeş-Bolyai Tudományegyetem szatmárnémeti tagozata.

[Bővebben:](#)

RENDEZVÉNYEK

Ünnepi rendezvénnel emlékeztek meg a költészet napja alkalmából az **Újvidéki**

6. oldal

Egyetem Bölcsészettudományi Kara megalakulásának 60., a Magyar Tanszék létrehozásának 55. *évfordulójáról* Újvidéken.

[Bővebben:](#)

Április 16-án tartotta meg székfoglaló előadását a Magyar Tudományos Akadémián **Salat Levente**

politológus, egyetemi tanár, a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Politika-, Közigazgatás- és Kommunikációtudományi Karának dékánhelyettese, az MTA külső tagja **A kulturális megosztottság kezelésének politikai eszközei a világban** címmel.

[Bővebben:](#)

Nyugati Hírlevél
független elektronikus újság

Április 18-án
Debreczy

Zsolt botanikus, a bostoni International Dendrological Research Institute vezetője tartott **előadást** Bostonban.

[Bővebben:](#)

MMÉSE Április 22-én Zürichben tartott előadást **Tervezés és tanítás** címmel **Turányi Gábor** építész,

a Moholy-Nagy Képzőművészeti egyetem professzora.

[Bővebben:](#)

Április 24-25-én **Alternatívák a nemzetiségi kérdés megoldására a két háború közötti Csehszlovákiában és**

Magyarországon címmel konferenciát rendeztek Komáromban.

[Bővebben:](#)

Április 24–25-én tartották meg a **Kettős kisebbségben. Vallási és egyházi identitás a Felvidéken és Partiumban**

című konferenciát a nagyváradai Partiumi Keresztény Egyetemen.

[Bővebben:](#)

Április 24-27. között tartották meg Nagyszébenben

a XXII. **Nemzetközi Gépészeti Találkozót** (OGÉT 2014) az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság szervezésében.

[Bővebben:](#)

Április 26-án **Szabó Barna**, az Engineering Software Research and Development, Inc. elnöke,

az MTA külső tagja **On the predictive performance of mathematical models** címmel tartott előadást Washingtonban.

[Bővebben:](#)

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

7. oldal

Shakespeare-évszázadok címmel rendeztek tanácskozást április 26-án Kolozsváron.

[Bővebben:](#)

Az MTA 185. közgyűléséhez kapcsolódva május 5-én tartották meg Budapesten az MTA székházában a **Külső**

Tagok Fórumát, amelyen Kocsis Károly akadémikus, a Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság elnöke értékelte a bizottság hároméves munkáját.

[Bővebben:](#)

Az **Emelt fővel: Bukovinai székelyek Magyarországon 1941-2011** című vándorkiállítást május 5-én nyitották meg Kolozsváron, a Kriza János Néprajzi Társaság székházában.

[Bővebben:](#)

SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

Május 5-én és 6-án a komáromi Selye János Egyetem oktatói, **Strédl Terézia**, az MTA köztestületének külső tagja és **K. Németh Mária**

tartottak előadást a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetemen Szlovákiai magyarok, kétnyelvűség és oktatás, illetve **Környezettudatosság a mindennapokban** címmel.

[Bővebben:](#)

Mára Sándor
Nápolyban és Nápolyról
címmel május 6-án Sarasotában tartott

előadást **Amedeo di Francesco**, a L'Orientale Nápolyi Tudományegyetem magyar nyelvet és irodalmat oktató professzora. A professzorról

[bővebben:](#)

Május 6-án és 7-én **Tóth Judit**, a Debreceni Egyetem

docense **A középkori művészet kérdései** címmel előadásokat tartott Kolozsváron, a Babeş-Bolyai Tudományegyetemen.

[Bővebben:](#)

SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

Előadásokat tartottak május 6-án és 7-én a Sapientia Erdélyi

Magyar Tudományegyetemen a Dortmundi Műszaki Egyetem professzorai, **Bernd Kuhlenkötter** és **Alfred Hypki** **Application Robots**, illetve **Simulation in Robotics** címmel.

[Bővebben:](#)

Recent trends of language policies, elaboration of the new language law in

Ukraine címmel tartott előadást a május 6-10. között Stockholmban megrendezett

8. oldal

nemzetközi konferencián az ukrainai nyelvi és nyelvpolitikai helyzetről **Cserniczkó István** nyelvész, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola rektorhelyettese, az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

Május 8-11. között lezajlott Floridában az *American Hungarian Educators Association 39., évi rendes konferenciája*.

[Bővebben:](#)

Kutatásmódszertan és adatvédelem.

A 21. század kihívásai a társadalomtudományi kutatásokban címmel műhelykonferenciát tartottak Kolozsváron május 9-én.

[Bővebben:](#)

Székely Dózsa György emlékezete címmel tartott előadást május 12-én Zentán Romsics Ignác történész akadémikus, egyetemi tanár.

[Bővebben:](#)

Széchenyi Ferenc és Széchenyi István anglo-mániája címmel tartott előadást május 12-én Kolozsváron

Horkay Hörcher Ferenc, az MTA

Bölcsészettudományi Kutatóközpont Filozófiai Intézetének igazgatója, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem professzora.

[Bővebben:](#)

Május 13-14-én *Erdélyi-olvasás 2014* címmel tudományos konferenciát tartottak Ungváron.

Az Erdélyi Béla festőművész nevét viselő rendezvény témája többek között a képző- és iparművészeti kutatások tudományos elemzése, illetve az európai népek kulturális kölcsönhatása.

[Bővebben:](#)

Az *Énlaka kulturális öröksége* című kiállítást május 14-én *Visy Zsolt*, a Pécsi Tudományegyetem régészprofesszora mutatta be.

[Bővebben:](#)

Május 14-én és 15-én Kolozsváron tartott előadásokat *Visy Zsolt*, a Pécsi Tudományegyetem régészprofesszora *The Seuso*

Treasure and Pannonia, illetve Újabb kutatások a Római Birodalom Kárpát-medencei határain címmel.

[Bővebben:](#)

9. oldal

Tagolt világ. Pillantás a területi kutatások mai világára címmel május 15-én Kolozsváron tartott előadást **Nemes Nagy József**, az ELTE Földrajz- és Földtudományi Intézetének geográfus professzora.

[Bővebben:](#)

A TUDOMÁNY SZOLGÁLATÁBAN

A többnyelvűség nyitottságot eredményez címmel olvashatnak **interjút** az Arany János Életműdíjjal kitüntetett **Gönz Lajos** nyugalmazott újvidéki egyetemi tanárral.

[Bővebben:](#)

A kutatómunka modern mindennapjaink alapja címmel olvashatnak **interjút** a világhálón az MTA Arany János Kiemelkedő Tudományos Teljesítményért díjával most kitüntetett **Berényi János** egyetemi tanárral, a Vajdasági Magyar Akadémiai Tanács elnökével.

[Bővebben:](#)

70. születésnapját ünnepelte **Szabó Bálint** építőmérnök, a kolozsvári Műszaki Egyetem professzora, a Transylvania Trust Alapítvány alapító igazgatója, az MTA köztestületének külső tagja. Ebből az alkalomból köszöntötték Kolozsváron.

[Bővebben:](#)

Tíz éve hunyt el **Bori Imre** vajdasági magyar irodalomtörténész. Életművére emlékező írást olvashatnak a világhálón.

[Bővebben:](#)

Than Károly kémikus akadémikusról, a magyar tudományos kémiaoktatás megteremtőjéről és a Than-fivérek felújított és tavaly átadott óbecsei emlékházáról olvashatnak a világhálón.

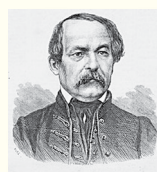
[Bővebben:](#)

ÉVFORDULÓK, TUDOMÁNYTÖRTÉNET

365 évvel ezelőtt az erdélyi Désen született **Pápai Páriz Ferenc** orvos, tudós, szótáríró. Pax corporis című műve az első önálló magyar nyelvű orvosi könyv, értékes alkotása volt a latin-magyar szótár.

[Bővebben:](#)

210 éve született Kolozsváron **Szentkirályi Zsigmond** bányamérnök, akadémikus, akinek jelentős szerepe volt az erdélyi magyar gazdasági gondolkodás kialakításában.

[Bővebben:](#)

10. oldal

170 éve született Eperjesen **Klein Gyula** botanikus, egyetemi tanár, akadémikus. Főként a telepes növényekkel, azok és a virágos növények sejt- és szövettanával, valamint a növényi rendellenességekkel foglalkozott.

[Bővebben:](#)

Temesváron született 155 évvel ezelőtt **Nagy Virgil** építész-mérnök, az ókori építészet műegyetemi professzora. Gyakorlati tevékenysége is jelentős volt.

[Bővebben:](#)

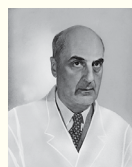
140 évvel ezelőtt született a bácskai Zomborban **Karváz Zsigmond** meteorológus, fizikus, a meteorológiai fényképészet kiemelkedő alakja.

[Bővebben:](#)

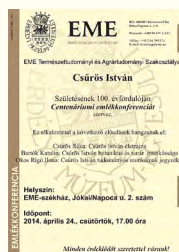
135 évvel ezelőtt született Kolozsváron **Széki Tibor** gyógyszerész professor, akadémikus. Ő szervezte meg a szegedi egyetem szerves kémiai intézetét.

[Bővebben:](#)

A dél-bánsági Pancsován született 125 évvel ezelőtt **Lambrecht Kálmán** paleontológus, ornitológus, etnográfus egyetemi tanár. Különösen a madarak őslénytanával foglalkozott.

[Bővebben:](#)

125 éve született **Zechmeister László** vegyész-mérnök, akadémikus, a California Institute of Technology szerves kémiai tanszékének professzora is.

[Bővebben:](#)

100 évvel ezelőtt született a mai erdélyi Fehér megyében, Székástóháton **Csűrös István** botanikus, az MTA külső tagja, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem tanára. Emlékeire konferenciát tartottak Kolozsváron.

[Bővebben:](#)

Száz éve született a magyar származású amerikai orvos-biofizikus professor: **Galambos, Robert Carl**.

A denevérek tájékozódásának megértését, az újszülöttek hallásvizsgálatának kidolgozását és az agykutatás egy új területének megszületését, a gliasejtek kutatásának megalapozását köszönhetjük neki.

[Bővebben:](#)

FELHÍVÁSOK

Megjelent az MTA **Domus szülőföldi ösztöndíj** 2014. évi pályázati felhívása. A jelentkezési határidő: június 13.

[Bővebben:](#)

11. oldal

BÉCSI POSTAA Bornemisza
Péter Társaság

június 1-jén a bécsi Semmelweis Magyar Orvostársasággal közös rendezvényen **Savoya Ubrizsy Andrea** történész, a római La Sapienza Egyetem oktatója tart előadást Bécsben ***A XVI. század Itáliában formálódott magyar orvos-botanikusai*** címmel.

[Bővebben:](#)

szociológiai nézőpontból címmel rendez konferenciát Kolozsváron a Magyar Szociológiai Társaság és a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Szociológia Tanszéke november 26-28. között.

A jelentkezési határidő: június 15.

[Bővebben:](#)**EMVT**Az Erdélyi Múzeum-
Egyesület és a Babeş-
Bolyai Tudományegyetem Magyar

Földrajzi Intézete első alkalommal szervezi meg június 5-én az ***Erdélyi magyar vendéglátás és turizmus*** konferenciát Kolozsváron.

[Bővebben:](#)A ***Magyar Tudomány Napja Erdélyben*** rendezvénysorozatkeretében az Erdélyi Múzeum-
Egyesület november 22-én ismétm megszervezi ***tudományos ülészekét***.

A Dózsa György vezette felkelés 500., az I. világháború kitörésének 100. és a magyarországi holokauszt 70. évfordulója miatt a szervezők különösen örülnének az e témakörhöz kapcsolódó előadásoknak.

A jelentkezési határidő: június 30.

[Bővebben:](#)

A magyar paradigma – Magyarok és szomszédai

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

12. oldal

Az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság hírlevele

2014/5. szám

Felelős kiadó: Kocsis Károly elnök

Szerkeszti a szerkesztőbizottság.

1112 Budapest, Budaörsi út 45.

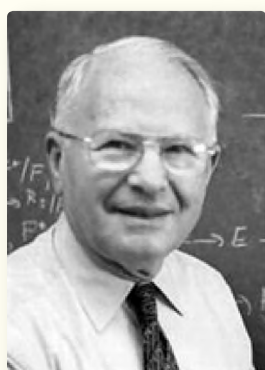
mtkhirlevel@titkarsag.mta.hu

A hírlevél korábbi számai megtekinthetők
az MTA [honlapján](#).

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

Fuchs László

(Budapest, 1924. június 24.)

*Az Amerikai Egyesült Államokban él,
a Magyar Tudományos Akadémia
külső tagja*

László Fuchs was born on June 24, 1924 in Budapest, into an academic family: his father was a linguist and a member of the Hungarian Academy of Sciences. In his mother's family there were several mathematicians – Vera T. Sós, member of the Hungarian Academy of Sciences is his cousin. He began working for the Mathematical and Physical Journal for Secondary Schools when attending the fifth level of the Grammar School of the Pest Jewish Congregation. He continued his studies at the Pázmány Péter University (later Eötvös Loránd University), where he earned a bachelor's degree in 1946 and a doctorate with a dissertation on quasi-primary ideals in 1947 – together with four excellent students of professor

Fuchs László 1924. június 24-én született Budapesten, tudós családban: édesapja nyelvész volt, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja. Édesanyjának családjában sok kiváló matematikus volt – elsőfokú unokatestvére T. Sós Vera, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja. A Pesti Izraelita Hitközségi Gimnázium ötödik osztályos növendékeként kezdett dolgozni a Középiskolai Matematikai Lapoknak. Tanulmányait a Pázmány Péter Tudományegyetemen (a későbbi Eötvös Loránd Tudományegyetemen) folytatta, ahol 1946-ban középiskolai tanári diplomát, 1947-ben PhD fokozatot szerzett, disszertációját az úgynevezett ideálméletekről írta. Egyik tagja volt az ún. „Big Five” csoportnak, az 1924-ben

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

II. oldal

Leopold Fejér – as one of the “Big Five”, the most distinguished Hungarian mathematicians /János Aczél (Debrecen – Waterloo), Ákos Császár (Budapest), László Fuchs (Budapest – New Orleans), Steven S. Gaal (Minneapolis) and János Horváth (Maryland)/, all of them born in 1924. The BIG 5 x 80 = 400 – birthday conference was given in honour of their 80th birthday at the Alfréd Rényi Institute of the Hungarian Academy of Sciences in June 2004, where all of them were present and read lectures. He spent about 20 years holding positions (during 1954-66 he was professor and one of the deans from 1954 to 1957) at the Eötvös Loránd University and at the Mathematical Research Institute of the Hungarian Academy of Sciences. He was treasurer of the János Bolyai Mathematical Society from 1949 until 1963, and secretary-general of the society from 1953 to 1966.

In 1966 he went to the University of Miami and joined the Tulane faculty in 1968. At Tulane, he chaired the mathematics department from 1977 to 1979, then moved to Tulane University in New Orleans, Louisiana, where he advised 21 of his 26 PhD students (Mathematics Genealogy Project), held the W. R. Irby Professorship from 1979 to 1992 and Phillips Distinguished Chair in Mathematics until his retirement. He retired in 2004 and is now the Evelyn and John G. Phillips Distinguished Professor

született öt kiváló magyar matematikus (Aczél János – Debrecen, Waterloo, Császár Ákos – Budapest, Fuchs László – Budapest, New Orleans, Gaál István Sándor – Minneapolis és Horváth János – Maryland) Fejér Lipót tanítványa volt. 2004 júniusában, nyolevvanadik születésnapjuk alkalmából az MTA Rényi Alfréd Matematikai Kutatóintézete BIG 5 x 80 = 400 címmel születésnap konferenciát rendezett, ahol mind az öten ott voltak és előadást tartottak. 20 évet töltött az Eötvös Loránd Tudományegyetemen (1954-66-ban professzor, 1954-57-ben dékán is volt) és az MTA Matematikai Kutatóintézetében. 1949-től 1963-ig kincstárosa, 1953-1966 között főtitkára volt a Bolyai János Matematikai Társaságnak.

1966-ban a Miami Egyetemen kapott állást, 1968-ban került a Tulane tagozatra, ahol 1977-től 1979-ig vezette a matematikai intézetet. 1979-től a New Orleans, Louisianai Tulane Egyetemen dolgozik, ahol a (matematikai geneológiai project) 26 PhD hallgatója közül 21-nek ő volt a mentora. 1979-től 1992-ig W. R. Irby professzor, majd nyugdíjazásáig Phillips Distinguished professor. 2004-es nyugdíjba vonulása óta a matematika Evelyn and John Phillips distinguished professor emeritusa. A Tulane Egyetemen azonban jóval korábban, az 1961-62-es tanévben járt először, amikor több más amerikai

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

III. oldal

Emeritus in Mathematics. However, his first visit to Tulane University was in the academic year 1961/62, when he was invited to several other universities as well. In the first week of June 1962 he attended a conference in Las Cruces, New Mexico, where the now leading experts of Abelian theory could meet. In September 1963 another conference was held in Tihany (Hungary), sponsored by the International Mathematics Union. "I am pretty much convinced that the New Mexico and the Tihany conferences were important milestones in the history of the theory" – he writes in his article *Abelian Groups in Hungary* published in *Rocky Mountain Journal of Mathematics* (Volume 32. Number 4. Winter 2002). In the same article he writes a lot about his friend and colleague, Tibor Szele, whose early death was "an immense loss for the theory of abelian groups".

Professor Fuchs is a great teacher, he has 111 academic descendants, many of them through his students at Eötvös Loránd University, George Grätzer, E. T. Schmidt and Richard Wiegandt. Volume 59, Issue 1-2, November 2008 of the journal *Algebra Universalis* was dedicated to George Grätzer and E. Tamás Schmidt on the occasion of their 70th birthday, and contains his article: *Reminiscences about George Grätzer and E. Tamás Schmidt 2008*.

egyetemre is meghívták. 1962 júniusának első hetében részt vett egy konferencián az Új-mexikói Las Cruces-ben, ahol az Ábel-csoport elméletének ma vezető kutatóival találkozott. 1963 szeptemberében a Nemzetközi Matematikai Unió támogatásával rendezték meg a következő konferenciát Tihanyban. „Erős meggyőződésem, hogy az Új-mexikói és a tihanyi konferencia mérföldköveket jelent az elmélet történetében” – írja a *Rocky Mountain Journal of Mathematics* (Volume 32. Number 4. 2002. tél) folyóiratban publikált *Abelian Groups in Hungary (Ábel-csoportok Magyarországon)* című tanulmányában. Ugyanitt emlékezik meg barátjáról és kollégájáról, Szele Tiborról, akinek korai halála „óriási veszteség volt az Ábel-csoportok elméletére nézve”.

Fuchs professzor kiváló tanár, 111 tudós követője van, többen az Eötvös Loránd Tudományegyetemen végzett tanítványainak – Grätzer Györgynek, Schmidt E. Tamásnak és Wiegandt Richárdnak a tanítványai. Az *Algebra Universalis* 2008 novemberi száma (Volume 59, Issue 1-2, November 2008) tisztelgés Grätzer György és Schmidt E. Tamás 70. születésnapja alkalmából, Fuchs professzor *Reminiscences about George Grätzer and E. Tamás Schmidt 2008*. (Emlék-eim Grätzer Györgyről és Schmidt E. Tamásról) címmel írt cikket a folyóiratba.

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

IV. oldal

He lists his current research interests as Abelian groups and commutative domains and their modules. He has 65 works in 248 publications in 3 languages. His first book *Abelian Groups* was published in Budapest in 1958. His notes are still used at Hungarian universities and he is the member of the editorial board of *Periodica Mathematica Hungarica*. Vol. 32, (1-2) 1996 was dedicated to his 70th birthday.

He won the Kossuth Prize in 1953 and the Prize of the Hungarian Academy of Sciences in 1964. In 1996 he was elected honorary doctor of the Eötvös Loránd University. In 1986 he became honorary member of the South African Mathematical Society and in 2012 a fellow of the American Mathematical Society.

He was elected external member of the Hungarian Academy of Sciences in the Section of Mathematical Sciences in 1990 and read his inaugural address “Osztható modulusok” (Divisible modules) on 9 October 1990.

Kutatási területe jelenleg az Ábel-csoportok elmélete, a kommutatív domainek és modulusaik. 65 munkája 248 publikációban jelent meg három nyelven. Első könyvét, az Ábel-csoportokat 1958-ban adták ki Budapesten. Egyetemi jegyzeteit ma is használják, Tagja a *Periodica Mathematica Hungarica* szerkesztő bizottságának, a folyóirat egyik 1996-os száma (Vol. 32. 1-2) 70. születésnapja alkalmából köszönti a professzort.

1953-ban Kossuth-díjat, 1964-ben Akadémiai Díjat kapott. 1996-ban az Eötvös Loránd Tudományegyetem tiszteletbeli doktora lett. 1986-tól tiszteletbeli tagja a Dél-Afrikai Matematikai Társulatnak, 2012 óta tagja az Amerikai Matematikai Társaságnak.

1990-ben a Magyar Tudományos Akadémia külső tagjává választották, a Matematikai Tudományok Osztályában. Székfoglaló előadását 1990 október 9-én tartotta Osztható modulusok címmel.

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

V. oldal

Contact

Tulane University
Department of Mathematics
LA 70118 New Orleans,
6823 Saint Charles Avenue,
Gibson Hall 412
USA

Tel.: +1 504 8623432

Fax: +1 504 8655063

E-mail: fuchs@tulane.edu

Kapcsolat

Tulane University
Department of Mathematics
LA 70118 New Orleans,
6823 Saint Charles Avenue,
Gibson Hall 412
USA

Telefon: +1 504 8623432

Fax: +1 504 8655063

E-mail: fuchs@tulane.edu

